

Amasya Üniversitesinin İl Ekonomisine Etkisi

Öz

Üniversiteler, bilimsel araştırmaların yapıldığı ve paylaşıldığı, küresel ihtiyaçlara cevap verecek biçimde insan yetiştirmeyi hedefleyen kurumlar olmanın yanı sıra, buldukları bölgelerin ekonomik ve sosyal yapılarına yadsınamayan katkıları olan evrensel birimlerdir. Bu çalışma Amasya Üniversitesi'nin il ekonomisine etkisini belirlemeyi amaçlamaktadır. Bu amaçla üniversitelerin asli unsuru olan öğrencilerin yanı sıra, personel giderleri ve sabit sermaye yatırımları da dikkate alınmıştır. Öğrencilerin 2015-2016 öğretim yılında Amasya ekonomisine ne kadar katkı yaptıklarını ortaya koyabilmek için 2016 yılı mart ayında 716 öğrenciden anket aracılığıyla veriler toplanmıştır. Analiz sonucunda öğrencilerin aylık ortalama geliri 704,10 TL, aylık ortalama tüketimi 697,15 TL olarak bulunmuştur. Dolayısıyla üniversitede 2015-2016 öğretim yılında kayıtlı öğrenci sayısı 11.580 olduğu göz önünde bulundurulursa, öğrencilerin bir öğretim yılında harcama toplamı 72.656.973 TL olarak tahmin edilmiştir. Amasya Üniversitesi Strateji Daire Başkanlığından alınan personel giderleri, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri, mal ve hizmet alım giderleri, cari transferler ve sermaye giderleri yaklaşık olarak yıllık 84.995.653,94 TL'dir. Öğrenci harcamaları ve personel giderleri göz önünde bulundurulduğunda ise üniversitenin bir yıllık Amasya ekonomisine toplam etkisinin 157.652.627 TL olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: *Üniversiteler, Ekonomik Etki, Amasya Üniversitesi, Amasya*

The Impact of Amasya University to the Provincial Economics

Abstract

Universities are universal units contributing to the economic and social structure of their neighbourhood along with their main function as institutions where scientific research is carried out, shared and aimed at raising people to meet global needs. This study aims to determine the impact of Amasya University on provincial economy. For this purpose, expenses related to students who are essential elements of universities with personnel expenses and fixed capital investments are taken into account. To demonstrate how much students contribute to Amasya economy in the 2015-2016 academic year, data from surveys conducted with 716 students in March 2016 was collected. We have found in the end of the analysis that the average monthly income of students was 704,10 TL and the average monthly consumption was 697,15 TL. Therefore if it is considered that the number of students enrolled at the university in the 2015-2016 academic years was 11.580, the sum of the students' expenses in academic year has been estimated as 72.656.975 TL. Personnel expenses obtained from the strategy department of Amasya University, payments to social security institutions, the purchase of goods and services, current transfers and capital expenditures were approximately 84.995.653 TL. Considering these student' expenses and personnel expenses, the impact of the university to Amasya economy for a year is estimated as 157.652.627.

Keywords: *Universities, Economic impact, Amasya University, Amasya*

Rüştü YAYAR¹

Hilal ŞEKER²

Nagehan KARANFİL³

¹ Doç. Dr., Gaziosmanpaşa Üniversitesi,

ruшту.yayar@gop.edu.tr,

ORCID ID: 0000-0001-6758-4715

² Öğr. Gör., Amasya Üniversitesi, hilal.seker@amasya.edu.tr,

ORCID ID: 0000-0001-6188-1006

³ Gaziosmanpaşa Üniversitesi, nghnkrfl@gmail.com,

ORCID ID: 0000-0002-6713-6290

1. Giriş

Üniversitelerin buldukları bölgelere olan katkıları hem sosyal hem de kültürel anlamda geniş çerçeveli olup günlük yaşamın her alanına girmiştir (David, 2003:9). Görkemli (2009:173), üniversitelerin bölge ekonomisine katkısında statik ve dinamik olmak üzere iki tür etkiden söz etmiştir. Herhangi bir üretim sürecine konu olan üretim faktörleri miktarında bir değişiklik oluşması ile ortaya çıkan, kısa dönemli üniversite harcamaları gibi katkılar statik katkılardır. Öte yandan üretim faktörleri miktarında bir değişiklik olmaksızın ortaya çıkan, uzun vadeli faydalar dinamik katkılardır ve statik katkıların etkisini genişleterek devam ettirir.

Atik (1999) ise üniversitelerin yerel ekonomiye katkılarını, doğrudan, dolaylı ve uyarılmış olarak sınıflandırmaktadır. Doğrudan katkılar; üniversitenin çalıştırdığı personelle yarattığı istihdam, dolaylı katkılar; öğrencilerin yaptığı harcamalar ve bu sayede ortaya çıkan istihdam artışı, uyarılmış katkılar ise; gelir elde edenlerin, yerel ürünlere yönelik harcamaları olarak tanımlamıştır (Atik, 1999: 90-102). Akademik ve idari personel, öğrenciler ve bunların yapmış olduğu harcamalar, yapılan bütçe ödemeleri ile bulunulan yerin sadece ekonomisine değil, kültürel, sosyal, bilimsel ve fiziki çevresine de katkı sağlanmaktadır (Çatalbaş, 2007: 93). Üniversitelerin özellikle görece nüfusu az, tarıma dayalı kesimlerde ekonomik ve sosyal gelişmenin lokomotifini olduğunu söyleyebiliriz. Harcamalara ve istihdama olan ciddi katkıları (Bleaney, 2003: 305) ile birlikte gelişmekte olan ülkelerdeki geniş kırsal alanlara üniversiteler kurarak daha fazla ekonomik fayda sağlanabilecektir (Phels, 1998: 150).

Bu çalışmada, öncelikle üniversitelerin yukarıda açıklanan katkılarını ortaya çıkarmaya yönelik yapılan çalışmalara dair bir literatür taraması yapılmakta, ardından Amasya Üniversitesi'nin il ekonomisine etkisi araştırılmaktadır.

2. Literatür Taraması

Yayar & Demir (2013: 111-119) çalışmalarında, Gaziosmanpaşa Üniversite'ne bağlı yükseköğretim kurumlarının Tokat ili ekonomisine katkısını belirlemek amacı ile Gaziosmanpaşa Üniversitesi öğrencileri, personeli ve bölge işletmelerini kapsa-

yan bir anket çalışması gerçekleştirmişlerdir. Mart 2012 dönemini kapsayan toplam 900 (300 GOÜ personeli, 400 GOÜ öğrencileri ve 200 bölge işletmeleri) anket yapılmıştır. Yapılan hesaplamalar sonucunda Gaziosmanpaşa Üniversitesi'nin Tokat ili ekonomisine önemli ölçüde katkılarının olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Gaziosmanpaşa Üniversitesi'nde 2012-2013 öğretim döneminde öğrenim gören 20.659 öğrencinin, aylık toplam geliri 13.365.753,23 TL olarak bulunmuş ve öğrencilerin gelirlerinin % 0,52'sini tasarruf ettikleri belirlenmiştir. Bu sonuçlara göre 20.659 öğrenci tasarruflar çıkarıldıktan sonra yaptığı aylık toplam 13.296.752,17 TL harcamanın 11.752.491,92 TL'sini il içerisinde yapmaktadır. Gaziosmanpaşa Üniversitesi'nde Mayıs 2012 yılı itibarıyla istihdam edilen personel sayısı toplam 1.780 (akademik 923 ve idari 857)'dir. 2012 yılı içerisinde gerçekleştirilen toplam harcamalar (personel giderleri hariç) yaklaşık 87.792.832 TL'dir ve bu harcamalara anket sonucu elde edilen personelin il içerisinde yaptığı tasarruf ve harcamalar eklendiğinde (52.105.197,48 TL) bu rakam yaklaşık 139.898.029 TL'ye ulaşmaktadır. Araştırmada yer alan son grup olan, Tokat ilinde 10 değişik alanda faaliyet gösteren işletmeler ile yapılan anket sonucuna göre işletmelerin %63'ü üniversite personel ve öğrencisinin satışlarına orta ve daha yüksek düzeyde katkısı olduğu görüşüne sahiptir.

Tarı vd. (2006: 168-171) yaptıkları çalışmada Kocaeli Üniversitesi öğrencilerine yönelik gelir-tüketim ilişkisini analiz etmek üzere, cinsiyet faktörü ile öğrencilerin devam ettikleri programların tüketim davranışları üzerindeki etkilerini incelemişlerdir. 2014 yılı Nisan ve Mayıs ayında Kocaeli Üniversitesi öğrencilerine uygulanan anketlerden elde edilen verilerin kullanıldığı çalışmada, ekonometrik analiz metodu ile öğrencilerin toplam tüketim fonksiyonu belirlenmiş ve tüm öğrenciler, kızlar ve erkekler için ayrı ayrı engel fonksiyonu tahmin edilmiştir. Çalışmadan elde edilen sonuçlar şu şekildedir: Aylık ortalama geliri 387.965.000 TL olan Kocaeli Üniversitesi öğrencilerinin aylık ortalama tüketim harcamaları 377.107.000 TL olarak bulunmuştur. Kız öğrencilerin aylık ortalama geliri 385.090.000 TL iken tüketim harcamaları 379.426.500 TL, aylık ortalama geliri 390.840.000 TL olan erkek öğrencilerin tüketim harcamaları ise 374.787.500 TL olarak bulunmuştur. Kocaeli ilinde yaşayan üniversite öğrencilerinin 12 trilyon dokuz yüz otuz dört milyar liralık harcamasıyla

Kocaeli ekonomisi için önemli bir kaynak olduğu görülmektedir. Tasarruf oranlarına bakıldığında kız öğrencilerin % 1,47, erkek öğrencilerin % 4,11 oranında ortalama tasarruf eğilimine sahip olduğu görülür. Dolayısıyla kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha yüksek tüketim eğilimine sahip olduğu görülmektedir. Yapılan bu harcamaların, çalışmada incelenen 9 kalem içerisinde kız öğrenciler ve erkek öğrencilerde özellikle dört harcama grubu için farklılaştığı görülmektedir. Bu dört harcama grubu; kültür-eglençe, kişisel bakım, giyim ile tütün ve alkollü içki harcamalarıdır. Kız öğrencilerin toplam harcamaları içinde en yüksek paya giyim ve kişisel bakım harcamaları sahip iken, erkek öğrencilerin harcamaları içerisinde kültür-eglençe ile tütün ve alkollü içecek harcamaları yer almaktadır.

Üniversite öğrenci harcamalarının Gönen'de yerleşik firmalar üzerine etkisini incelemek üzere Kaşlı & Serel (2008: 99-107) çalışmaları için Balıkesir Üniversitesi Gönen Meslek Yüksekokulu'nda eğitim gören öğrencilere anket uygulamışlardır. Çalışma sonucunda öğrencilerin Gönen ekonomisine katkısı 3.622.950 TL olarak bulunmuştur. Aylık ortalama harcamaları 518,86 TL olan öğrencilerin harcamalarında en yüksek oran %34 ile eğlençe harcama grubu yer almaktadır. Daha sonra %23 barınma-elektrik-su-gaz ve iletişim, %18 yiyecek-içecek, %11 giyim, %10 ulaşım ve % 4 kırtasiye harcamaları gelmektedir.

Harris (1997: 605) çalışmasında Portsmouth Üniversitesi harcamalarının yerel ekonomiye doğrudan, dolaylı ve uyarılmış etkilerini incelemiştir. Bu etkileri incelemek için girdi-çıkıtı tabloları oluşturulmuştur. Çalışma sonucuna göre Üniversite'nin 1994/95 yılında yerel ekonomiye katkısının 38,5 milyon Sterlin olduğu ve harcama çarpanının 1,73 olduğu tahmin edilmiştir.

Wilson (1975:122), Tulsa Üniversitesi'nde öğrenim gören öğrencilerin yerel ekonomiye katkısını incelediği çalışmasında öğrencilerin yıllık toplam harcama etkisinin 25.207.814 Dolar olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Binici & Koyuncu (2015: 118-123) Bitlis Eren Üniversitesi'nde okuyan öğrencilerin 2012-2013 yılı içinde Bitlis iline sağladığı ekonomik katkıyı çarpan katsayısı yardımıyla hesaplamıştır. 1000 öğrenciye uygulanan anketlerden elde edilen ve-

rilerin sonucuna göre öğrencilerin aylık ortalama harcamaları (öğrencilerin eğitim dönemi içinde 8 ay Bitlis ilinde buldukları varsayımı altında) 405, 206 TL olarak bulunmuştur. Toplam 5318 öğrencisi bulunan Bitlis Eren Üniversitesi'nin il ekonomisine aylık toplam katkısı 2.154.855 TL, yıllık 17.238.840 TL olarak hesaplanmıştır. Çarpan katsayısı ile hesaplanan toplam katkı ise 74.816.565 TL olarak bulunmuştur.

Akçakanat vd. (2010: 167-170)'nun çalışmalarına göre ekonomisi genellikle tarım ve hayvancılığa dayalı olan Isparta ilinde Süleyman Demirel Üniversitesi kurulduktan sonra hizmet sektörü de ön plana çıkmaya başlamıştır. Öğrenci sayısı ile nüfus oranlandığında Isparta merkezde her 7,7 kişiden 1'i Süleyman Demirel Üniversitesi öğrencisidir. Dolayısıyla rakamlara göre Isparta bir üniversite şehri olmuş ve ekonomisinin büyük bir bölümü direk ya da dolaylı olarak üniversiteye bağımlıdır. Araştırma sonucuna, 2003, 2005, 2007 ve 2009 yıllarında olmak üzere dört aşamada her yıl ortalama 900 öğrenci ve toplamda 3591 öğrenciye uygulanan anketlerden elde edilen verilerin SPSS programında analizi ile ulaşılmıştır.

Dumlupınar Üniversitesi'nin Kütahya iline ekonomik katkılarını ortaya koymak amacı ile Demireli & Taşkın (2013: 323-327) Dumlupınar Üniversitesi'nde okuyan 3285 öğrenciye anket uygulamışlardır. Anketlerin sonucuna göre bir öğrencinin aylık yaptığı ortalama harcama 495 TL civarındadır. Üniversite eğitim gören yaklaşık 30.450 öğrencinin Kütahya ekonomisine aylık ortalama katkısı 15 milyon 72.750 TL olarak hesaplanmıştır. Öğrencilerin harcama kalemleri içerisinde en yüksek paya barınma ve beslenme sahiptir. Kütahya'da kiralık konut piyasası, özellikle 2010 yılında öğrencilerin talep artışı sonucu canlanmış, kiralık evler yetersiz kalırken diğer taraftan özel yurt ve apart daire sayısında artış meydana gelmiştir.

Selçuk (2012: 322-327) Atatürk Üniversitesi Merkez Yerleşkesinde öğrenim gören 400 öğrenciye uyguladıkları anket sonucunda her bir öğrencinin bir ayda ortalama 744,66 TL harcama yaptıklarını tespit etmiştir. 31.276 öğrencisi bulunan üniversitenin aylık toplam ekonomik katkısı 23.289.986 TL ve yıllık toplam ekonomik katkısı 186.319.889 TL olarak hesaplanmıştır. Öğrencilerin yaptıkları harcamaların içinde en yüksek paya % 15,7 ora-

nyla barınma ve % 7,3 oranı ile de spor aktivite harcamaları en az paya sahiptir.

Çalışkan (2010: 174-175) Uşak ili için yaptığı çalışmada öğrenciler tarafından talep edilen konut sayısındaki artıştan dolayı kiraya verilmek üzere konut üretiminde artış olduğunu ortaya çıkarmıştır. Kentte öğrencilerden gelen talep nedeniyle artan kira fiyatları ve yurt ücretleri, yeni konutların hizmete girmesi ile nisbi bir düşüş yaşamıştır. Uşak Üniversitesi'nde öğrenim gören bir öğrencinin aylık ortalama harcaması 560 TL civarında olurken, aylık ortalama harcaması 539 TL olan kız öğrencilerin aylık ortalama harcaması 593 TL olan erkek öğrencilerden daha az harcadığı sonucuna ulaşılmıştır. Uşak Üniversitesi'nde eğitim gören 8291 öğrenci kent ekonomisine ayda yaklaşık 4 milyon 639 bin TL katkı sağlarken, yıllık olarak ise 50 milyon TL'yi aşan bir katkıda bulunmaktadır.

Korkmaz (2015: 238-247) 2012-2103 eğitim-öğretim yılında Bayburt Üniversitesi öğrencilerinin il ekonomisine katkısını incelediği çalışmasında 300 öğrenciye anket uygulamıştır. Anket içerisinde yer alan bazı sorular arasındaki ilişkilerin araştırılmasında Ki-kare bağımsızlık testi kullanılmıştır. Analiz sonucunda 4791 öğrencinin il ekonomisine katkısının bir yılda yaklaşık 16.582.992,48 TL olduğu ve Bayburt ekonomisi için göz ardı edilemeyecek bir miktar olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bayburt Üniversitesi 2008 yılında kuruluş 2009 yılında öğrenci almaya başlamıştır. 2009-2013 tarihleri arasında Bayburt ilinde 265 firma faaliyete geçmiştir. Bu durum, üniversitenin kurulmasının il ekonomisinin gelişiminde etkili olduğunu göstermektedir.

Dalğar vd. (2009: 43-47), Burdur ilinin Bucak ilçesinde bulunan yükseköğretim kurumlarının ilçeye katkısı istihdam ve ekonomik yönleriyle incelenmiştir. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi'nin Bucak ilçesine katkıları 1000 öğrenci ve 950 gelir sahibine uygulanan anketlerden elde edilen verilerin analizi sonucunda öğrencilerin toplamda aylık bazda 1.834.756 TL, yıllık bazda ise 14.678.048 TL bir harcama yaptığı tespit edilmiştir. Bu rakama ilaveten ilçede bulunan 3 yüksekokulun maaş, ücret, bakım onarım v.b olmak üzere çeşitli adlar altında yaptığı 2.339.437 TL'lik harcamaları bu tutara ilave ettiğimizde yıllık olarak toplam 17.017.485 TL'lik bir harcama gerçekleşmektedir. 17 milyon TL'lik bu doğrudan girdinin bireylerin harcamalarında, dolayısıyla ilçedeki çeşitli sektör-

de meydana getirdiği çoğaltan etkisi hesaplanarak üniversitenin toplam ekonomik katkısının 45 milyon TL olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Ortaya çıkan bu katkının sanayisi gelişmiş olan Bucak ilçesindeki sanayi kuruluşlarının oluşturduğu katma değere yakın olduğu görülmüştür.

Bahsettiğimiz bu çalışmalar haricinde literatürde daha çok sayıda üniversitelerin buldukları il katkılarını araştıran çalışma mevcuttur. Öztürk vd. (2011: 148-155) Anadolu'da kurulan üniversitelerin illerin sosyo-ekonomik yapılarına katkılarını araştırdıkları çalışmalarında, daha önce bu konuda kent bazında yapılmış deneysel çalışmaları arşiv/belge tarama teknikleri ile eleştirel bir yaklaşımla sentezleyerek yeniden değerlendirmişlerdir. Ve Anadolu'da fiziki, ekonomik, sosyal/kültürel altyapıları yetersiz olan illerde kurulan üniversitelerin, illerin sosyo-ekonomik gelişmelerine katkılarının sınırlı kaldığı, bu nedenle üniversitelerin amaçlarını daha etkin bir şekilde gerçekleştirebilmeleri için öncesinde alt yapı yetersizliklerinin giderilmesi gerektiği sonucuna ulaşmışlardır. Selçuk & Başar (2012: 101-102) Kafkas Üniversitesi'nin Kars iline katkısını araştırdığı çalışmalarında, üniversitenin merkez yerleşkesinde bulunan 12.500 öğrencin ilde sekiz ay buldukları varsayımı altında, aylık 6.870.375 TL, yıllık olarak ise 54.963.000 TL katkıda bulduklarını tespit etmişlerdir. Bu rakamın da çarpan katsayısı ile 274.815.000 TL'ye ulaştığı belirlenmiştir. Görkemli (2009: 171-183) Selçuk Üniversitesi'nin Konya kent ekonomisine etkilerini direkt, dolaylı ve uyarılmış gelir ve istihdam açısından incelemiştir. Araştırmanın sonucunda Selçuk Üniversitesi'nin yarattığı gelir ve istihdam rakamları ile Konya ekonomisine önemli katkılarda bulunduğu görülmüştür. 2002-2003 öğretim yılında öğrenci harcamaları, bütçe harcamaları, döner sermaye harcamaları, vakıf harcamaları ve sağlık kültür ve spor dairesi harcamaları aracılığı ile direkt ve dolaylı olarak toplam 278.623.355 TL gelir, direkt ve dolaylı olarak toplam 13.702 kişiye istihdam sağlamıştır. Bu rakamlar uyarılmış olarak hesaplandığında 852.587.466 TL gelir ve 34.085 kişi istihdam imkanı sağladığı sonucuna ulaşılmıştır.

3. Materyal ve Yöntem

Araştırmada kullanılan verilerin bir kısmı 2015-2016 eğitim-öğretim yılı itibarıyla Amasya Üniversitesi bünyesinde kayıtlı öğrencilerle 01.03.2016-15.03.2016 tarihleri arasında yapılan yüz yüze

görüşme sonucu elde edilmiştir. Diğer bir kısmı ise Amasya Üniversitesi Strateji Daire Başkanlığından alınmıştır (personel giderleri, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri, mal ve hizmet alım giderleri, cari transferler ve sermaye giderleri). Öncelikle Amasya Üniversitesi Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı kayıtları incelenerek 2015-2016 eğitim-öğretim yılı öğrenci sayılarına ulaşılmıştır. Merkez yerleşkelerinde 5 fakülte, 4 meslek yüksekokulu, 1 yüksekokul, 2 enstitü bulunmakta ve 5.501 kız, 6.079 erkek olmak üzere toplamda 11.580 öğrenci kayıtlı olup bu çalışmanın ana külesini oluşturmaktadır. Örnek kitle seçiminde «büyüklüğe orantılı olasılıklı örnekleme» yöntemi, veri analizinde ise SPSS paket programı kullanılmıştır. Toplam 800 öğrenciye anket uygulanmış ve bunlardan 717 adeti analize dahil edilmiştir. Anket uygulamasında her bir fakülte-yüksekokulda öğrenim gören öğrenci sayısı toplam öğrenci sayısına oranlanarak mümkün olduğunca dağılımın homojen olması sağlanmaya çalışılmıştır. Tablo 1’de kayıtlı öğrenci sayıları programlara ve cinsiyetlere göre belirtilmiştir.

4. Bulgular ve Tartışma

4.1. Üniversite Öğrencilerinin Amasya İl Ekonomisine Etkisi

Amasya Üniversitesi öğrencilerinin öğrenim gör-

dükleri süre boyunca barınma, cinsiyet, Amasya Üniversitesini tercih nedenleri, burs-kredi durumları, program türleri, kredi kartı sahipliği, fakülte yüksekokul-meslek yüksekokulu, fen bilimleri-sosyal bilimler öğrencisi olmaları, ilin öğrencilere göre maliyet durumu ve babanın mesleklere göre dağılımı Tablo 2 de gösterilmiştir. Tablo 2 incelendiğinde öğrencilerin %34,7’si kredi yurtlar kurumunda barınmakta, %48,1 kadın, %51,9 erkek öğrencilerden oluşmakta, %70,1’i burs almakta ve %80,2 kadarının sosyal güvencesi bulunmaktadır. %58,7 kadarı harcamalarında kredi kartı kullanmazken, %41’i Amasya Üniversitesini yakınlığı yüzünden tercih etmekte, %35,8 puanı yüzünden tercih etmektedir. Öğrenciler Amasya ilinin öğrenci açısından yüksek maliyetli sorulduğunda ise %43,7’si yüksek maliyetli bulmuş, %30,1’i diğer illerden farklı olmadığını belirtmiştir.

Öğrencilerin harcama türleri 14 başlık altında incelenmiş, buna göre yapmış oldukları kişi başına ortalama aylık harcamaları belirlenmiştir. Öğrencilerin öğrenci başına ortalama aylık gelirleri, ortalama aylık harcama tutarı, ortalama aylık tasarrufu ve harcama kalemlerinin oransal dağılımları Tablo 3 ve Tablo 4’te gösterilmiştir.

Tablo 1. Öğrencilerin Akademik Birimlere ve Cinsiyetlere Göre Dağılımı

Fakülte/Yüksekokul	Kız		Erkek		Toplam	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
İlahiyat Fakültesi	171	60,21	113	39,79	284	100,00
Tasarım MYO	65	57,52	48	42,48	113	100,00
Sağlık Yüksekokulu	320	81,84	71	18,16	391	100,00
Teknoloji Fakültesi	84	14,41	499	85,59	583	100,00
Mimarlık Fakültesi	120	70,18	51	29,82	171	100,00
Sabuncuoğlu Şerefeddin SHMYO	1142	74,06	400	25,94	1542	100,00
Eğitim Fakültesi	1655	66,39	838	33,61	2493	100,00
Teknik Bilimler MYO	465	16,03	2435	83,97	2900	100,00
Sosyal Bilimler MYO	908	46,59	1041	53,41	1949	100,00
Fen-edebiyat Fakültesi	355	63,85	201	36,15	556	100,00
Sosyal Bilimler Enstitüsü	117	34,62	221	65,38	338	100,00
Fen Bilimleri Enstitüsü	99	38,08	161	61,92	260	100,00
Genel Toplam	5.501	47,50	6079	52,50	11.580	100,00

Tablo 2. Öğrencilerin Sosyo-ekonomik ve Demografik Özellikleri

Değişkenler	Frekans	Yüzde	Değişkenler	Frekans	Yüzde
Cinsiyet			Burs-kredi		
Kadın	345	48,1	Hayır	204	28,5
Erkek	372	51,9	Evet	513	71,5
Program türü			Kredi kartı		
Birinci öğretim	498	30,1	Var	296	41,3
İkinci öğretim	219	69,5	Yok	421	58,7
Sosyal güvence			Fen-sosyal bilimler		
Var	575	80,2	Fen Bilimleri	382	53,3
Yok	142	19,8	Sosyal Bilimler	335	46,7
Tercih nedeni			İkamet yeri		
Yakınlık	294	41,0	Kiralık ev	171	23,8
Fiziki Olanaklar	4	,6	Aile yanı	122	17,0
Tavsiye	68	9,5	Akraba yanı	8	1,1
Puanı	257	35,8	Kredi Yurtlar Kurumu	249	34,7
Doğal ortamın güzelliği	20	2,8	Özel yurt	158	22,0
Eğitim-öğretimdeki şöhreti	9	1,3	Apart otel	5	0,7
Yanlış tercih	18	2,5	Diğer	4	0,6
Diğer	47	6,6			
Baba mesleği			Birimi		
Memur	95	13,2	MYO	354	49,4
İşçi	155	21,6	Fakülte-YO	363	50,6
Esnaf	68	9,5	Öğrenci maliyeti		
Serbest meslek	68	9,5	Çok düşük	11	1,5
Tüccar/sanayici	19	2,6	Düşük	87	12,1
Emekli	185	25,8	Aynı	216	30,1
Çiftçi	70	9,8	Yüksek	313	43,7
İşsiz	10	1,4	Çok Yüksek	90	12,6
Diğer	47	6,6			

Tablo 3 incelendiğinde Amasya Üniversitesi'nde öğrenim gören öğrencilerin ortalama aylık gelirlerinin 704,10 TL, ortalama aylık harcamalarının 697,15 TL ve ortalama aylık tasarruflarının ise 6,95 TL olduğu görülmektedir. Dolayısıyla 11.580 öğrencinin öğrenim gördüğü dikkate alınır, bu öğrencilerin aylık toplam gelirlerinin $(704,10 \times 11.580)$ 8.153.478 TL, aylık toplam harcamalarının $(697,15 \times 11.580)$ 8.072.997 TL ve

aylık toplam tasarruflarının $(6,95 \times 11.580)$ 80.481 TL olduğu söylenebilir. Araştırma sonuçlarına göre öğrencilerin eğitim-öğretim süresi itibarıyla 9 ay Amasya ilinde kaldığı, diğer aylarda memleketleri olan diğer illerde buldukları düşünülürse 11.580 öğrenci tasarrufları hariç tutulursa Amasya ili içerisinde ayda 8.072.997 TL, yılda toplam $(8.072.997 \text{ TL} \times 9)$ 72.656.973 TL harcama yapmaktadır.

Tablo 3. Öğrencilerin Aylık Gelir, Tüketim ve Tasarrufları

Gelir/Harcama/Tasarruf	Kız	Erkek	Genel
Ortalama Aylık Gelir	660,41	744,63	704,10
Ortalama Aylık Harcama	651,92	739,1	697,15
Ortalama Aylık Tasarruf	8,49	5,53	6,95
Marjinal Tüketim Eğilimi (%)	98,71	99,26	99,01
Marjinal Tasarruf Eğilim (%)	1,29	0,74	0,99

Not: TCMB verilerine göre 10.03.2016 tarihi itibariyle ortalama ABD Doları Kuru 2,89 TL'dir. Amasya Üniversitesi öğrencilerinin aylık gelirleri toplamı ABD Doları cinsinden 23.563.551,42 \$ olacaktır.

Tablo 3'e göre kız öğrencilerin gelirlerinin erkek öğrencilere göre daha az olmasına rağmen, erkek öğrencilerden daha fazla tasarruf yaptıkları görülmektedir. Tablo 4 incelendiğinde öğrenci başına ortalama 660,41 TL aylık geliri olan kız öğrencilerin harcama çeşidine göre en fazla harcama payı olarak %32,26'sını barınma, %12,49'unu gıda ve alkolsüz içecek, %10,50'sini giyim ve ayakkabıya ayırdıkları ve %10 ile en düşük harcama payını da şans oyunlarına ayırdıkları görülmektedir. Öğrenci başına ortalama 744,63 TL geliri

olan erkek öğrencilerin ise en fazla harcama payı olarak %25,44'ünü barınma, %15,77'sini gıda ve alkolsüz içecek, %11,91'ini alkollü içecek ve tütüne ayırdıkları ve %0,96 ile şans oyunlarına en az harcama payını ayırdıkları görülmektedir. Genel olarak değerlendirdiğimizde harcama gruplarında sırası ile %28,51 barınma, %14,29 gıda ve alkolsüz içecek, %8,94 giyim ve ayakkabı, %8,43 alkollü içecek ve tütün, %7,41 ulaşım, %6,91 eğitim ve %6,57 otel lokanta ve pastane yer almaktadır.

Tablo 4. Harcama Gruplarının Toplam Harcamaların Dağılımı

Harcama Grupları	Aylık Ortalama Harcama					
	Kız	%	Erkek	%	Genel	%
Gıda ve Alkolsüz	81,40	12,49	116,57	15,77	99,65	14,29
Alkollü İçecek ve Tütün	27,17	4,17	88,02	11,91	58,74	8,43
Barınma	210,30	32,26	188,06	25,44	198,76	28,51
Ev Eşyası	7,25	1,11	9,41	1,27	8,37	1,20
Sağlık Giderleri	10,17	1,56	8,48	1,15	9,30	1,33
Ulaşım	53,13	8,15	50,27	6,80	51,65	7,41
Haberleşme	32,60	5,00	36,58	4,95	34,66	4,97
Kültür Eğlence	32,84	5,04	38,99	5,28	36,03	5,17
Eğitim	48,15	7,39	48,14	6,51	48,14	6,91
Giyim Ayakkabı	68,47	10,50	56,57	7,65	62,29	8,94
Çeşitli Mal ve Hizmetler	33,00	5,06	27,90	3,78	30,36	4,35
Otel Lokanta Pastane	43,23	6,63	48,25	6,53	45,84	6,57
Şans Oyunları	0,65	0,10	7,07	0,96	3,98	0,57
Spor	3,55	0,54	14,78	2,00	9,38	1,35
Aylık Toplam Harcama	651,92	100,00	739,10	100,00	697,15	100,00

Tösten vd. (2013: 109-111) Dicle Üniversitesi için yaptıkları araştırmada öğrencilerin en fazla harcama payını barınma, yiyecek-içecek ve ulaşım ayırdığı; sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlerde çok fazla harcama olmadığı görülmüştür. Yaylalı vd. (2011: 6) çalışmalarında Selçuk Üniversitesi Seydişehir Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin harcama grupları arasında gıda %32,55 ve barınma %26,99 oranları ile yaklaşık %60 paya sahip olduğunu tespit etmişlerdir. Daha sonra sırasıyla haberleşme %8,28, ulaşım %6,24, eğitim %5,58 oranları en yüksek paylara ve %1,50 ile şans oyunları en az paya sahip olduğu sonuçlarına ulaşmışlardır. Özer vd. (2010: 240) Atatürk Üniversitesi öğren-

cilerinin gelir-harcama ilişkisini analiz etmişlerdir. Çalışmalarında, öğrencilerin aylık ortalama gelirlerinin büyük kısmını %25,6 ile gıda ve %16,9 ile barınma harcamalarına ayırdıkları, sonrasında harcamalarını sırasıyla giyim-ayakkabı, ulaşım, eğitim-öğretim, haberleşme, kişisel bakım, alkolü içecekler, sigara ve tütün mamülleri, eğlence ve diğer ve şans oyunları takip ettiği görülmektedir. Erkek öğrencilerin kişisel harcamalarının toplam gelir içindeki payı kız öğrencilerden daha az iken, diğer tüm harcama gruplarının toplam gelir içindeki payı kız öğrencilerden yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 5. Çeşitli Değişkenlere Göre Aylık Toplam Harcama Analiz Sonuçları

Aylık Toplam Harcama					
Değişkenler	Gözlem Sayısı	Aritmetik Ortalama	Standart Sapma	t değeri	P değeri
Fen-Sosyal Bilimler					
Fen Bilimleri	382	713,3246	322,00301	1,404	0,161
Sosyal Bilimler	335	678,7134	337,50095		
Fakülte-YO veya MYO					
MYO	354	698,7203	366,49494	0,125	0,900
Fakülte veya YO	363	695,6253	289,53616		
Cinsiyet					
Bayan	345	651,9217	290,70697	-3,596	0,000
Bay	372	739,1022	357,17890		
Program Türü					
İkinci Öğretim	219	838,4292	368,32550	7,243	0,000
Normal Öğretim	498	635,0261	290,33803		
İkamet					
Yurt	407	685,2138	292,40760	-1,076	0,282
Ev	310	712,8290	372,67059		
Burs-Kredi					
Hayır	204	664,0196	321,44481	-1,700	0,090
Evet	513	710,3294	332,11766		
Sosyal Güvence					
Hayır	142	657,0845	291,95206	-1,620	0,106
Evet	575	707,0487	337,70203		
Kredi Kartı					
Yok	421	627,3112	280,07539	-6,674	0,000
Var	296	796,4899	367,50582		

Tablo 5’te çeşitli değişkenlere göre öğrencilerin aylık toplam harcamalarının farklılık gösterip göstermediği incelenmiştir. Analiz sonuçlarına göre öğrencilerin aylık toplam harcamalarının cinsiyet, program türü ve kredi kartı sahipliğine göre istatistik olarak anlamlı bir farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Öğrencinin fen-sosyal bilimlerde kayıtlı olması, fakülte-yüksekokul veya Meslek yüksekokulu kayıtlı olması, ikamet durumu, burs-kredi alıp almaması, sosyal güvencesinin olup olmamasına göre toplam harcamalarının farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır.

Arslan (2014: 123-124) Çankırı Karatekin Üniversitesi için benzer bir çalışmasındaki analiz sonuçlarında harcama miktarlarına göre program türü ve ikamet değişkenleri arasında anlamlı farklılıklar bulunmuş cinsiyet, bağlı bulunduğu üniversite birimi, yaş grubu gibi değişkenler arasında ise anlamlı farklılıklar olmadığı gözlenmiştir.

4.2. Üniversite Personel ve Yatırım Harcamalarının Amasya İl Ekonomisine Etkisi

Amasya Üniversitesi 2016 yılı bütçe tertipleri ödenek durumunun gösterildiği Tablo 6 incelendiğinde bütçe içerisinde en fazla payın %40,14 oranla

personel giderlerine ve sonrasında %35,68 oranla sermaye giderlerine ait olduğu görülmektedir. Üniversite yatırım ve personelinin Amasya il ekonomisine katkısı ise genel toplamda 84.995.653,94 TL olmaktadır.

5. Amasya İlinin Genel Ekonomik Görünümü

Amasya il ekonomisinde ilk sırada tarım yer almakta olup, 2016 yılı bitkisel ve hayvansal üretim değeri 2.572.527.000 TL’dir. Sanayi, 1926 yılında kurulan Eski Çeltik Kömür İşletmesi ve 1955 yılında kurulan Yeni Çeltik Kömür İşletmesi ile fabrika ölçeğindeki sanayileşme hareketi ise 1954 yılında Suluova’da Şeker Fabrikası’nın kurulması ile başlamıştır. Pancar ekiminin artırılması ve Amasya Şeker Fabrikasının kurulması ile başta şeker sanayi olmak üzere gıda sanayinde gelişmelerin başlangıcını oluşturmuştur. Türkiye sanayi işletmeleri toplamı içerisinde %0.51’lik bir oran ile sanayisi gelişmekte olan iller arasında yer almaktadır. İlde aynı zamanda oldukça zengin mermer yatakları bulunmakta olup, dünya mermer üretiminin %10’una, Türkiye mermer rezervinin %22’sine sahiptir ve marka haline gelen “Amasya Beji” isimli mermeri 45 ülkeye ihraç edilmektedir (<http://amasya.gov.tr/>).

Tablo 6. Amasya Üniversitesi 2016 yılı Bütçe Tertiplerinin Ödenek Durumu

Tertip	Harcama Tutarı	%
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Prim Gideri	4.842.849,00	5,70
Personel Giderleri	34.120.076,31	40,14
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	14.666.910,00	17,26
Cari Transferler	1.037.872,67	1,22
Sermaye Giderleri	30.327.945,96	35,68
Genel Toplam	84.995.653,94	100,00

Kaynak: Amasya Üniversitesi Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı Kayıtları, 2016, Amasya

Tablo 7. Amasya İli İktisadi Faaliyet Kollarına Göre GSYH (2004-2016) (1.000 ABD \$)+

Yıllar	Tarım (1)	Sanayi (2)	Hizmetler (3)	Toplam (1+2+3)	Vergi – Sübvansiyon (4)	GSH (1+2+3+4)
2004	384.537	158.889	697.955	1.241.381	179.133	1.420.514
2005	470.505	210.271	837.609	1.520.621	220.717	1.741.338
2006	420.969	243.464	920.365	1.584.799	227.239	1.812.037
2007	430.079	306.043	1.134.727	1.870.849	240.263	2.111.111
2008	594.779	376.506	1.308.196	2.279.479	280.917	2.560.396
2009	560.561	298.280	1.137.727	1.996.567	242.231	2.238.798
2010	666.026	357.982	1.262.248	2.286.258	314.060	2.600.317
2011	692.883	380.644	1.312.403	2.385.929	326.335	2.712.265
2012	652.766	422.849	1.398.927	2.474.542	329.113	2.803.655
2013	626.613	486.168	1.508.314	2.621.094	370.991	2.992.086
2014	489.720	490.837	1.481.218	2.461.774	321.679	2.783.454

Kaynak: TÜİK, Çeşitli Yıllar.

+ Her bir yıla ilişkin cari fiyatlarla TÜİK'ten alınan veriler TC Merkez Bankası'nın o yıllara ilişkin açıkladığı kur üzerinden ABD dolarına çevrilmiştir.

2006 yılında kurulan Amasya Üniversitesi kısa zaman içerisinde il ve ilçelerde yeni açılan fakülte ve yüksekokullarla büyük atılım gerçekleştirmiş olup tercih edilen üniversiteler arasına girmiştir ve buralardaki öğrenci potansiyeli ilin ticaretine ve gelişmesine önemli katkı sağlamaktadır. Amasya

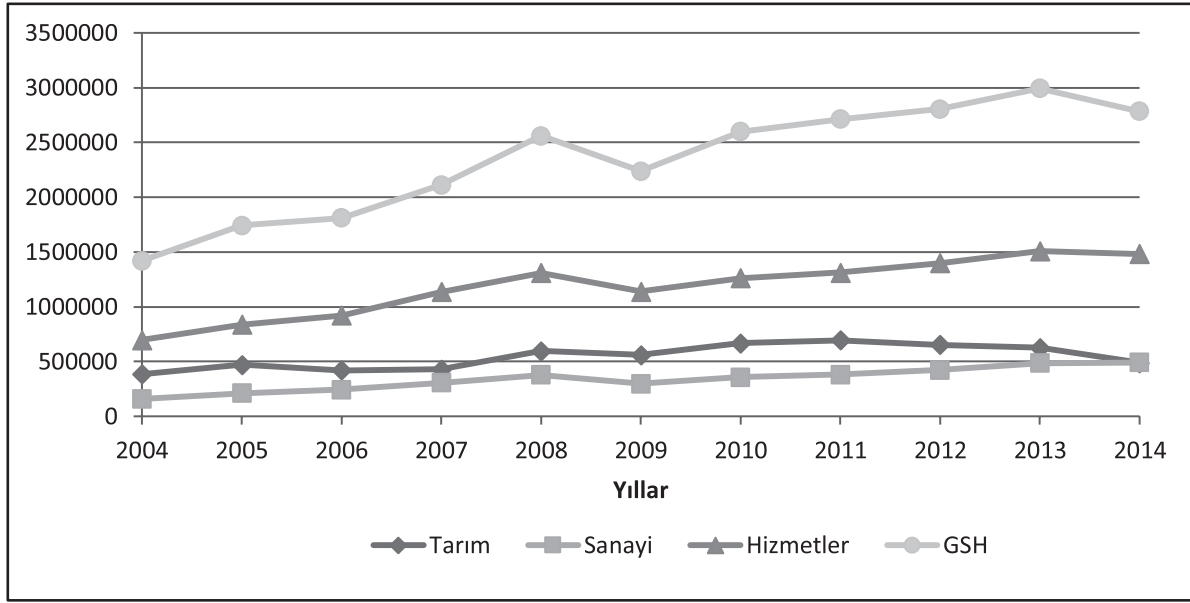
Üniversitenin ilin ekonomik yapısına etkisini daha net ortaya koyabilmek adına üniversitenin kuruluş öncesindeki ve sonrasındaki ilin Gayri Safi Hasıla (GSH) değerleri ve Kişi Başına Düşen GSH değerleri ABD doları cinsinden tablo 7 ve tablo 8'de sunulmuştur.

Tablo 8. İl Bazında 2007-2010 Yılları Arasında GSYH ve Kişi Başına Düşen GSYH (2004-2010)+

Yıllar	Nüfus	İl bazında GSYH (1.000 ABD \$)	Kişi başına düşen GSYH (ABD \$)
2004	331.491	1.420.514	4.285
2005	330.739	1.741.338	5.265
2006	329.956	1.812.037	5.492
2007	328.674	2.111.111	6.423
2008	323.675	2.560.396	7.910
2009	324.268	2.238.798	6.904
2010	334.786	2.600.317	7.767

+ Her bir yıla ilişkin cari fiyatlarla TÜİK'ten alınan veriler TC Merkez Bankası'nın o yıllara ilişkin açıkladığı kur üzerinden ABD dolarına çevrilmiştir.

Şekil 1. Amasya İli GSH'nin Sektör Bazında Gelişimi

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)'in Aralık 2016 da açıkladığı verilere göre; cari fiyatlarla ABD doları cinsinden 2014 yılı Amasya ili GSYH'si 2.783.454 \$ ile Türkiye GSYH 'sının 0,3' lük kısmını oluşturmaktadır. Amasya GSYH'nin %17,63'ünü sanayi sektörü, %17,59'unu tarım sektörü, %53,22'sini Hizmetler sektörü ve %11,56'sını ise vergiler ve diğerleri oluşturmaktadır. 2006 yılında üniversitenin kurulmasıyla birlikte ilin GSMH değerindeki ve nüfus dikkate alındığında kişi başına düşen GSYH tutarındaki artış dikkat çekmektedir. Amasya ilinin 2004-2014 yılları arasındaki Gayri Safi Hasıla'sındaki gelişim daha iyi anlaşılabilmesi için şekil 1 oluşturulmuştur.

Şekil 1 incelendiğinde, 2009 yılı hariç diğer yıllarda tarım sektörü hariç diğer sektörlerin sürekli gelişim gösterdiği görülür. Amasya Üniversitesi'nin 2006 yılında kurulmasıyla birlikte hizmetler sektörünün diğerlerine göre daha hızlı bir gelişim göstermesi üniversitenin il ekonomisine katkısının bir göstergesi olarak değerlendirilebilir.

6. Sonuç

Bu çalışmada Amasya Üniversitesi'nin il ekonomisine etkisini belirlemeye çalışılmıştır. Bu amaçla üniversitelerin asli unsuru olan öğrencilerin yanı sıra, personel giderleri ve sabit sermaye yatırımları dikkate alınmıştır. Öğrencilerin 2015-2016 öğretim yılında Amasya ekonomisine ne kadar katkı yaptıklarını ortaya koyabilmek için 2016 yılı mart ayında 716 öğrenciden anket aracılığıyla

veriler toplanmıştır.

Öğrencilerin harcama türleri 14 başlık altında incelenmiş, buna göre yapmış oldukları kişi başına ortalama aylık harcamaları belirlenmiştir. Araştırma sonucuna göre Amasya Üniversitesi'nde öğrenim gören öğrencilerin ortalama aylık gelirlerinin 704,10 TL, ortalama aylık harcamalarının 697,15 TL ve ortalama aylık tasarruflarının ise 6,95 TL olduğu görülmektedir. Dolayısıyla 11.580 öğrencinin öğrenim gördüğü dikkate alınır, bu öğrencilerin aylık toplam gelirlerinin (704,10×11.580) 8.153.478 TL, aylık toplam harcamalarının (697,15×11.580) 8.072.997 TL ve aylık toplam tasarruflarının (6,95×11.580) 80.481 TL olduğu söylenebilir. Araştırma sonuçlarına göre öğrencilerin eğitim-öğretim süresi itibarıyla 9 ay Amasya ilinde kaldığı, diğer aylarda memleketleri olan diğer illerde buldukları düşünülürse 11.580 öğrenci tasarrufları hariç tutulduğunda Amasya ili içerisinde ayda 8.072.997 TL, yılda toplam (8.072.997 TL×9) 72.656.973 TL harcama yapmaktadır. Öğrencilerin harcama grupları dağılımları içerisinde en yüksek paya %28,51 oran ile barınma ve %14,29 oranla gıda ve alkolsüz içecekler sahiptir. Daha sonra sırası ile %8,94 giyim ve ayakkabı, %8,43 alkollü içecek ve tütün, %7,41 ulaşım, %6,91 eğitim ve %6,57 otel lokanta ve pastane yer almaktadır. En düşük harcama grubu %0,57 oranı ile şans oyunlarına aittir.

Amasya Üniversitesi Strateji Daire Başkanlığından alınan personel giderleri, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri, mal ve hizmet alım

giderleri, cari transferler ve sermaye giderleri yaklaşık olarak yıllık 84.995.653,94 TL'dir. Öğrenci harcamaları ve personel giderleri göz önünde bulundurulduğunda ise üniversitenin bir yıllık Amasya ekonomisine toplam etkisinin 157.652.627 TL olduğu söylenebilir.

Öğrenci harcamaları ve personel giderlerine ait bütün bu hesaplamalar dikkate alındığında Amasya Üniversitesi'nin Amasya ili ekonomisine katkısı yadsınamaz bir gerçektir. Öğrencilerin toplam harcamaları içerisindeki en yüksek payı barınma grubuna ayırmalarından hareketle il içerisinde barınma ihtiyaçlarına yönelik fiyatların pahalı olduğu, daha ekonomik hale getirilmesi gerektiğidir. Benzer şekilde öğrencilerin barınmadan sonra en yüksek harcamayı gıda ve alkolsüz içecek ve giyim ve ayakkabı grubuna ayırmaları, Amasya ilinde bu harcama gruplarına yönelik fiyatlar konusunda ihtiyaç duyulan çalışmaların yapılması gerektiği sonucuna ulaşılabilir. Bu çalışmayla Amasya Üniversitesi'nin il ekonomisine katkısını tam ölçmek mümkün değildir. Ancak üniversitenin kurulmasıyla beraber genç ve dinamik bir tüketim grubu olan öğrenci sayısının artmasıyla birlikte il ekonomisinin gelişeceği söylenebilir. Bu çalışmayla bu etki kısmen ortaya konulmuştur. Her ile hatta her ilçeye bir üniversite kurmayı tercih etme politikasının ilin kalkınması ve gelişmesinde ne kadar sürdürülebilir olduğu başka bir çalışmanın konusu olabilir. Şunu da vurgulamak gerekir ki yapılan her tercihin mutlaka bir fırsat maliyeti olacaktır. Bunun için kıt kaynakların etkin kullanılabilmesi için tercihlerin doğru yapılması son derece önemlidir.

Kaynakça

AKÇAKANAT, Tahsin, İlker ÇARIKÇI ve Murat Ali DULUPÇU; (2010), "Üniversite Öğrencilerinin Buldukları İl Merkezine Ekonomik Katkıları ve Harcama Eğilimleri: Isparta 2003-2009 Yılları Örneği", SDÜ Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, 22: 165-178.

ARSLAN, Hakan; (2014), "Çankırı Karatekin Üniversitesinin Kente Ekonomik Katkısı ve Öğrenci Harcamalarının Farklı Değişkenler Açısından Analizi", Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 6(12):114-127.

ATİK, Hayriye. (1999), "Üniversitelerin Yerel Ekonomiye Katkıları: Teori ve Erciyes Üniversitesi Üzerine bir Uygulama", Erciyes Üniversitesi İİBF Dergisi, 15: 90-102, Kayseri

BİNİCİ, Fatih Ö. ve Burcu KOYUNCU; (2015), "Üniversite Öğrencilerinin 2012-2013 Harcamalarının Bitlis İli Ekonomisine

Katkısının İncelenmesi", Bitlis Eren Üniversitesi SBE Dergisi, 4(1): 113-126.

BLEANELY, Michael. F. (2003), "What Does a University Add to its Local Economy", Applied Economics, Volume 24, Issue 3, p: 305-311

ÇALIŞKAN, Şadan; (2010), "Üniversite Öğrencilerinin Harcamalarının Kent Ekonomisine Katkısı (Uşak Üniversitesi Örneği)", Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 9(31): 169-179.

ÇATALBAŞ, Nazım. (2007), "Üniversite -Yerel Ekonomi İlişkisinde Kutuplaşma Teorisi İyi Bir Modelmi?", Selçuk Üniversitesi Karaman İİBF Dergisi, Yerel Ekonomiler Özel Sayısı, Mayıs, 90-101

DALĞAR, Hüseyin, Hakan TUNÇ ve Murat KAYA; (2009), "Bölgesel Kalkınmada Yükseköğretim Kurumlarının Rolü ve Bucak Örneği", Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 1(1): 39-50.

DAVID, Charles. (2003), "Universities and Territorial Development: Reshaping the Regional Role of UK Universities", Local Economy, 18 (1): 9

DEMİRELİ, Cemalettin ve Ercan TAŞKIN; (2013), "Üniversite Öğrencilerinin Buldukları Şehre Ekonomik Katkıları: Kütahya İl Merkezi Örneği", Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 37: 321-328.

GÖRKEMLİ, Hayriye N.; (2009), "Selçuk Üniversitesi'nin Konya Kent Ekonomisine Etkileri", Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 22:169-186.

HARRIS, Richard I.D; (1997), "The Impact of the University of Portsmouth on the Local Economy", Urban Studies, April, 34(4): 605-626.

KAŞLI, Mehmet ve Alpaslan SEREL (2008), "Üniversite Öğrenci Harcamalarının Analizi ve Bölge Ekonomilerine Katkılarını Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma", Yönetim ve Ekonomi Dergisi, 15(2): 99-113.

KORKMAZ, Özge; (2015), "Üniversite Öğrencilerinin Harcamalarının İl Ekonomisine Katkısı: Bayburt Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Öğrencileri Üzerine Bir Analiz", Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 29(2): 233-250.

ÖZER, Hüseyin, Yusuf AKAN ve Gürkan ÇALMAŞUR; (2010), "Atatürk Üniversitesi Öğrencilerinin Gelir-Harcama İlişkisi", C.Ü. İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 11(1):231-249.

ÖZTÜRK, Salih, İshak TORUN ve Yıldız ÖZKÖK; (2011), "Anadolu'da Kurulan Üniversitelerin İllerin Sosyo-Ekonomik Yapılarına Katkıları", Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 8(16): 145-158.

PHELPS, Richard P. (1998), "The Effect of Universty Host Community Size on State Growth", Econmics of Education Review, Volume 17, Issue 2, 1998, p 150.

SELÇUK, Gökalp N.; (2012), "Atatürk Üniversitesi Öğrencilerinin Harcamalarının Analizi ve Erzurum Ekonomisine Katkısı", Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 16(3): 317-330.

SELÇUK, Gökalp N. ve Selim BAŞAR; (2012), "Kafkas Üniversitesi Öğrencilerinin Harcamalarının Kars İli Ekonomisine Katkısı", *Kafkas Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 3(4): 89-106.

TARI, Recep, Şadan ÇALIŞKAN ve Yüksel BAYRAKTAR; (2006), "Kocaeli Üniversitesi Öğrencilerinin Gelir ve Tüketim İlişkisi Üzerine Ekonometrik Bir İnceleme", *Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11(1): 168-179.

TÖSTEN, Rasim, İbrahim ÇENBERLİTAŞ ve Kadir GÖKOĞLAN; (2013), "Dicle Üniversitesi Öğrencilerinin Harcama Analizi ve Diyarbakır Ekonomisine Katkısı", *Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(10):90-114.

WILSON, Holtan. J; (1975), "The Student Ependiture Impact of A University On The Local Economy", *The Annals Of Regional Science* Vol:9, No:1, 122-126.

YAYAR, Rüştü ve Derya DEMİR; (2013), "Gaziosmanpaşa Üniversitesinin Tokat İli Ekonomisine Etkisi", *Akademik Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi*, 5(8):106-122.

YAYLALI, Muammer, Hüseyin ÖZER ve Önder DİLEK; (2011), "Selçuk Üniversitesi Seydişehir Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Gelir-Harcama Analizi ve Meslek Yüksekokulunun İlçe Ekonomisine Katkısı", *ZKÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(13):1-13.

T.C. Amasya Valiliği Web Sitesi; (2017), <http://amasya.gov.tr/>, [Erişim tarihi: 05.01.2018]